خط حزب‌الله

۳۹۶

نشریه جامعه مؤمن و انقلابی | هفته‌نامه خبری-تبیینی نمازهای جمعه، مساجد و هیئت‌های مذهبی | سال هفتم، شماره ۳۹۶ | هفته سوم خرداد ۱۴۰۲ | KHAMENEI.IR

تصویری از دیدار طلایی آسمان با مادمه‌ای در یکی از حضرت امام خمینی ﷺ

«خط حزب‌الله» نقش اساسی دو عنصر ایمان و امید را در حرکت تحول‌آفرینانه امام خمینی ﷺ بررسی می‌کند

مجاهدِ مؤمنِ امیدوار

یادداشت هفته

ایمان و امید؛ سلاح امام برای تحول

بارقه‌های قیام‌لله در فکر و عمل امام خمینی ﷺ در دهه بیست شمسی که نهایتاً منجر به تحول عمیق در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و جهانی شد، شخصیتی را او ساخت که نظیری برای آن، در تاریخ نمی‌توان یافت. اگرچه امام خمینی ﷺ در ابتدای راه قیام از امکانات مادی بی بهره بود اما از نیروی معنوی، در طول روزهای مبارزه بهره جست که موجب غلبه او بر تمامی قدرت های مادی را فراهم آورد. («آن چیزی که امام را در این راه پیش برد، او را قادر کرد که این تحوّلهای عظیم را در سطح کشور، در سطح امّت، در سطح جهان برای طول تاریخ به وجود بیاورد، عبارت بود از ایمان او و امید او؛ ایمان و امید.) • ۱۴۰۲/۳/۱۴ قوت ایمان و قلب پرامید امام خمینی ﷺ، مهم ترین پدیده تاریخ معاصر را رقم زد؛ نشانه های این دو عامل موفقیت بخش را در تاریخی ترین سند مبارزاتی امام می توان جستجو کرد، زمانی که او با ایمان مثال زدنی یکه و تنها، علما و مردم را به قیام امید آفرین برای اصلاح جهان دعوت کرد؛ («امام در دهه‌ی ۲۰، در آن نوشته‌ی معروف، از قیام لله سخن میگوید؛ آیه‌ی «أَن تَقومواٰ لِلّٰهِ مَثنیٰ وَ فُرادیٰ» را [نوشته است].)» • ۱۴۰۲/۳/۱۴

ایمان عملی امام و تهدید شاه در اوایل مبارزه

امام خمینی «در دهه ۴۰، این قیام را به طور عملی خودش انجام داد و وارد میدان قیام شد.» • ۱۴۰۲/۳/۱۴ امام با حکومت دیکتاتوری پهلوی که به طور کامل متکی به قدرت های استکباری بود شروع به مبارزه کرد. او با ایمان به خدا و وعده الهی برای نصرت مؤمنین، محمدرضا شاه متکی به قدرت مادی اول دنیا را برای اولین بار در عاشورای سال ۴۲ در مدرسه فیضیه، مورد خطاب و عتاب قرار داد و («تهدید کرد که اگر اینجور حرکت کنی، این راه را ادامه دهی، من به مردم ایران خواهم گفت تو را از ایران بیرون کنند! این را چه کسی میگوید؟ یک روحانی ساکن در قم، بدون سلاح، بدون تجهیزات، بدون پول، بدون پشتوانه‌ی بین المللی؛ فقط به اتکاء ایمان به خدا و اعتماد به نفس، که میتواند در این میدان بایستد.») • ۱۳۹۲/۳/۱۴

جلوه‌گری امید و ایمان امام در صحنه‌های مختلف

تهدید به محاکمه و اعدام از سوی حکومت پهلوی و یا طرح شباتی از قبیل اینکه چه کسی جواب این خون‌ها را می دهد؟ هیچ یک نتوانست در اراده و ایمان امام، خدشه ایجاد کند؛ انقلاب به رهبری امام مؤمن و امیدوار، حوادث مهمی چون قیام ۱۵ خرداد، ۱۹ دی و حرکت های کوچک و بزرگ دیگر را پشت سر گذاشت و هیچگاه متوقف نشد؛ حتی دوری از وطن و تبعید امام به عراق، ترکیه و فرانسه نیز نتوانست خللی در ایمان امام به وعده های خدا و اعتقاد وی به نقش مردم ایجاد کند. این ایمان و امیدواری در هنگام بازگشت امام به ایران نیز بیش از پیش جلوه گر شد و با وجود احتمال خرابکاری و یا حتی احتمال انفجارها و پیمای حامل ایشان از فرانسه به ایران، امام خمینی ﷺ بدون کوچک ترین واهمه ای عزم وطن کردند. در روزگاری که رقم زدن انقلاب بدون برخورداری از ابزارهای مادی و حمایت قدرتهای جهانی، یک خیال خام محسوب می شد، امام خمینی ﷺ با بهره گیری از قرآن کریم و سنت معصومین ﷺ و با روشن کردن چراغ ایمان و امید در دل مردم، شکست سختی را به قدرت های مادی عصر خود تحمیل کرد و عمق ایمان خود به اسلام را در عمل به تصویر کشید.

امام خمینی و تربیت ایمانی مردم

با پیروزی انقلاب اسلامی، قدرت های استکباری که خود را در سراشیبی سقوط می دیدند، این بار، سگ هاری به نام صدام را تجهیز و به مرزهای ایران فرستادند اما مردمی که در طول سال های طولانی مبارزه همچون رهبر خود مؤمن و امیدوار به یاری خدا شده بودند با حضور عاشقانه در جبهه های جنگ و فداکاری و مجاهدتی شگرف و تقدیم هزاران شهید، اجازه جدایی ذره ای از خاک ایران را ندادند. («چه کسی این جهاد را استمرار می بخشد و دنبال می کند؟ مسلماً آن که ایمان بالایی دارد... هیچ نفسی جز نفس امام، که گرمترین نفس بعد از معصومین است، نتوانست خیل جوانان و رزمندگان را به جبهه بکشاند.») • ۱۳۷۱/۱/۲۵

جنگ تمام عیار ترکیبی برای ناامیدی جوانان

ایستادگی انقلاب اسلامی در برابر فتنه های رنگارنگ و عبور از جنگ های اقتصادی، امنیتی، فرهنگی و... که با پیشرفت روز افزون جمهوری اسلامی همراه شده است، دشمن را ناگزیر به آغاز جنگ ترکیبی تمام عیار علیه ملت ایران کرده است؛ بخش مهمی از این جنگ، در قالب یأس آفرینی و از بین بردن امید جوانان از سوی دستگاه های تبلیغاتی و ایادی دشمن دنبال می شود. («تمرکز اصلی دشمن در این جنگ همچنان روی جوانان است، آنها می دانند که اگر جوانان نسبت به آینده ناامید و بدبین شود، ستون خیمه کشور را شکسته اند.») • ۱۴۰۲/۱/۲۸ دشمن برای رسیدن به هدفش، از شیوه های مختلفی استفاده می کند که یکی از آنها بن بست نمایی شرایط کشور و غیرقابل حل جلوه دادن مشکلات است. («مشکل معیشتی هست، مشکل گرانی هست، مشکل تورّم هست؛ این مشکلات وجود دارد؛ دشمن سعی میکند این مشکلات را... ابزاری کند برای خاموش کردن نورِ امید در دل جوانها؛ در حالی که اینها عوارض قابل رفعی هستند.») • ۱۴۰۲/۳/۱۴

تلاش دشمن برای پنهان کردن پدیده های امید آفرین

گذشته از قابل حل بودن مشکلات اقتصادی، انقلاب اسلامی مردم ایران در چهار دهه گذشته مظاهر امید آفرین فراوانی را خلق کرده که همگی مایه افتخار هستند اما دشمنان نه تنها سخنی از آن ها به میان نمی آورند بلکه تلاش خود را در جهت فراموشی و کم اهمیت پنداشتن مظاهر امید آفرین، متمرکز کرده اند. بخشی از این پدیده های امید آفرین به نیروی انسانی کشور باز می گردد. («ما امروز در سرتاسر کشور، هزاران هسته‌ی مقاومت در مساجد و در هیئتها داریم؛ از این هسته‌های مقاومت، جوانهایی برمیخیزند به عنوان مدافع حرم، جوانهایی برمیخیزند به عنوان مدافع امنیّت، جوان هایی برمیخیزند به عنوان بسیجی دانشجو.») • ۱۴۰۲/۳/۱۴

دسته دیگری از پدیده های امید آفرین به پیشرفت های مادی ایران اسلامی مربوط می شود که نمونه های فراوان آن در عرصه نانو، پزشکی و صنایع موشکی به همت جوانان مؤمن و انقلابی در حال رخ نمایی است و آخرین نمونه این دستاوردها، ساخت موشک فراصوت (هایپرسونیک) فتاح است. دشمن تمایلی به دیدن این پیشرفت های خیره کننده ندارد در حالی که («پیشرفتهای کشور در عرصه‌ی علم، در عرصه‌ی فنّاوری، در ایجاد زیرساخت های صنعتی و کشاورزی، در ایجاد ساختارهای بسیار مهمّ حمل و نقل، پیشرفتهای کشور در تربیت نیروی انسانی، در کشاندن فعّالیّتهای عمرانی به نقاط دوردست و محروم کشور... در سیاست بین المللی، در اعتلا و عزّت ملّی، در اقتدار نظامی و دفاعی کشور؛ اینها حقایق امیدزا است.») • ۱۴۰۲/۳/۱۴

هر که ایران را دوست دارد، امید آفرینی کند

امروز دشمن در جنگ ترکیبی تلاش می کند تا با شبهه پراکنی و تبلیغات رسانه ای، هویت زدایی کرده و ایمان مردم را تضعیف و ایجاد دلسردی و ناامیدی کند. راه درست مقابله با این توطئه پیچیده، تقویت ایمان و امید است. («امید و ایمان روی هم اثر میگذارند. ایمان امیدآفرین است. تحقّق امیدها ایمان را افزایش میدهد.») • ۱۴۰۲/۳/۱۴ بدون شک حرکت در مسیر پیشرفت نظام اسلامی با ایمان و امید میسر می شود و («هر که ایران را دوست دارد، هر که منافع ملّی کشور را دوست دارد، هر که بهبود اوضاع اقتصادی را دوست دارد، از مشکلات اقتصادی و معیشتی رنج میبرد و میخواهد آن را اصلاح کند، هر که به دنبال جایگاه باعزّت ایران در نظم جهانی پیش رو است... باید برای ترویج ایمان و ترویج امید در ملّت تلاش کند.») • ۱۴۰۲/۳/۱۴ سخن پایانی اینکه باید دانست در کنار همه وفاداران به آرمان ایران قوی، نخبگان و هسته های انقلابی وظایف سنگین تری برای ترویج ایمان و امید برعهده دارند. («ما همه وظیفه داریم؛ نخبگان وظیفه دارند؛ هسته های انقلابی وظیفه دارند؛ فعّالان دانشگاهی، فعّالان حوزوی، صاحبان جایگاه های اجتماعی بویژه کسانی که حرف آنها به گوش مردم میرسد، مردم حرف آنها را می شنوند، اینها وظیفه دارند؛ وظیفه این است که ایمانها را تقویت کنند، امیدها را تقویت کنند، شبهه ها را برطرف کنند، شیوه های دشمن در شبهه آفرینی و یأس آفرینی را خنثی کنند.») • ۱۴۰۲/۳/۱۴

به رسم آیه‌ها

صبر و استقامت، دستور خداوند به پیامبر برای مقابله با دشمنی ها است

خداوند برای مقابله با دشمنی‌ها به پیغمبر دستورالعمل داد؛ از اوّل بعثت، خدای متعال پیغمبر را امر به صبر کرد... («وَ لِرَبِّکَ فَاصْبِرْ»[1]) صبر کن برای خدای خودت. در سوره مزّمّل... میفرماید («وَ اصْبِرْ عَلیٰ ما یَقُولُونَ»[2]) در جاهای دیگرِ قرآن هم مکرّراً این معنا هست... («وَ اسْتَقِمْ کَما اُمِرْتَ»[3]) استقامت کن... صبر به معنای نشستن و دست روی دست گذاشتن و انتظارِ نتایجِ و حوادث را کشیدن نیست؛ صبر یعنی ایستادگی کردن، مقاومت کردن، محاسباتِ درست خود را و محاسباتِ دقیق خود را با خدعه‌گریِ دشمن تغییر ندادن؛ صبر یعنی پیگیریِ اهدافی که برای خودمان ترسیم کرده‌ایم؛ صبر یعنی با روحیه حرکت کردن و ادامه دادن... اگر چنانچه این ثابت‌قدم بودن و مقاومت کردن، با عقل و تدبیر و مشورت همراه بشود - همچنان که در قرآن هست («اَمْرُهُم شُوریٰ بَینَهُم»[4])- قطعاً پیروزی نصیب خواهد شد. • ۱۳۹۹/۱/۳۰

۱- سوره مدّثّر، آیه ۷ ۲- سوره مزّمّل، بخشی از آیه ۱۰

۳- سوره شوری، بخشی از آیه ۱۵ ۴- سوره شوری، بخشی از آیه ۳۸

درس اخلاق

عمل همراه دعا اقبالِ استجابت آن را بیشتر می‌کند

آدمهایی که بیکار باشند و در راه اهداف خودشان تلاش نکنند، تضمینی نیست که به هدف و مقصد برسند. حالا شما دعا کن، معلوم است که این دعا خیلی اقبال استجابت ندارد. البته یک وقت هم دیدید مستجاب شد؛ اما تضمینی نیست... در دعا، طلب کردن و خواستن از خدای متعال و حقیقتاً مطالبه کردن لازم است. این دعا مستجاب میشود. اگر عمل و تلاش در راه اهداف بزرگ، همراه این دعا باشد، اقبال استجابت این دعا واقعاً بیشتر است. آن وقتی که دعا استمرار پیدا کند، حتماً اقبال استجابت در این دعا بیشتر است. اگر دیده شد که یک دعا چند بار تکرار گردید و مستجاب نشد، نباید مأیوس شد؛ بخصوص در مسائل بزرگ، بخصوص در مسائل مربوط به سرنوشت انسان و سرنوشت کشور و سرنوشت ملتها؛ چون گاهی طبیعت کارهای بزرگ چنین است که تحقّقش زمان میطلبد. • ۱۳۷۷/۱۰/۴

خطبه های انقلاب

رمز پیروزی ملت ما «اتحاد ملی» بود

یک ملت هرچه قدرتمند باشد، هرچه ثروتمند باشد، اگر اختلافات در بین آحادش ریشه گرفت و آتش اختلافات مشتعل شد، بدبخت و بیچاره خواهد شد. اختلافات که گفته میشود، مقصود اختلاف سلیقه نیست... اگر اختلاف خط، اختلاف جهت، اختلاف مذاق باشد، اشکالی ندارد. اختلافات، یعنی درگیریهای سیاسی ای که فضا را متشنّج میکند... این ملت، ملتی است که با وحدت کلمه توانست این انقلاب را به وجود آورد؛ با وحدت کلمه توانست مصیبت بزرگی مثل جنگ تحمیلی را از سر بگذراند؛ با وحدت کلمه توانسته است تا امروز در مقابل دشمنی ابرقدرتها - بخصوص دشمنی رژیم امریکا که به شدّت با این ملت و با این دولت و با این نظام دشمنی کرده است و هنوز هم میکند - بایستد. باز هم وحدت کلمه را حفظ کنید و نگذارید دشمن با طرح شعارهای انحرافی، با طرح جاذبه های دروغین، با طرح چهره های کاذب، در میان شما تشتّت درست کند. • ۱۳۷۷/۱۰/۴

عکس نوشت

حضور آیت‌الله خامنه‌ای در مزرعه یک خانواده شهید در روستای فردو؛ خرداد ماه ۱۳۶۵

پدران و مادران شهدا، از مهمترین ابزارهای الهی برای استمرار جهاد بودند

من خیال می‌کنم از جمله کسانی که این رحمت [الهی] در حد وافری به آنها می‌رسد- غیر از خود شهدا- پدران و مادران شهدای این روزگارند؛ زیرا پدران و مادران شهدا نقشی ایفا کردند که با نقش خود شهدا قابل مقایسه است... حتی اگر حمل بر مبالغه نشود، معتقدم که در مواردی - نه همه‌ی موارد - نقش پدر و مادر شهید از نقش جوان شهید برجسته‌تر و بزرگتر است... پدران و مادران شهدا، از مهمترین ابزارهای الهی بودند برای این‌که جهاد استمرار پیدا کند؛ برای این‌که ملت شکست نخورد. • ۱۳۷۱/۱/۲۵

شهید هفته

زبان از بیان عظمت و ارزش شهیدان قاصر است

این شماره تقدیم می شود به روح مطهر دانشجوی شهید ناصرالدین باغانی

حقیقتاً [اگر] انسان بخواهد درباره‌ی شهیدان حرف بزند، زبانش قاصر است از اینکه بخواهد درباره‌ی عظمت شهیدان و ارزش شهیدان چیزی بگوید؛ حرفشان، سلوکشان، رفتارشان، وصیّت‌نامه‌هایشان درس است. وصیّت‌نامه‌هایشان واقعاً درس است. امام توصیه کردند درسخنرانی عمومی که بروید وصیّت‌نامه‌ی شهدا را بخوانید. واقعاً خواندن دارد. اینجایک جوانِ پُرشورِ مؤمنِ ازجان‌گذشته‌ی سبزواری، شهید ناصر باغانی، وصیّت‌نامه دارد. او یک جوانِ درسنین حدود بیست سال است. جا دارد که انسان آن وصیّت‌نامه‌اش را ده بار بخواند، بیست بار بخواند! بنده مکرّر خوانده‌ام. • ۱۴۰۲/۳/۹

تاریخ شهادت: ۱۳۶۵/۱۲/۲۱ | محل شهادت: عملیات کربلای ۵ | مزار: بهشت زهرا ﷺ تهران

کلام امام

جوانان ذخایر این مملکت هستند

جوانها قدر جوانیشان را بدانند که صرف کنند در علم و در تقوا و در سازندگی خودشان که اشخاص امین صالح بشوند که مملکت با اشخاص امین صالح می تواند مستقل باشد. همهٔ این پیوستگیهایی که ما به خارج پیدا کردیم دنبال این بود که ما رجال صالح نداشتیم. آن وقت اگر رجال صالحی بودند، کنار بودند؛ کنار گذاشته بودند... شماها ذخایر این مملکت هستید، جوانید، دانشجو هستید، ذخیرهٔ این مملکت هستید، طوری بکنید که این ذخیره ها برای مملکتتان مفید واقع بشود و خودتان را اصلاح بکنید تا ان شاءالله یک انسانهای متعهد صحیح العمل امین؛ کشورتان دست خودتان و خودتان اداره اش بکنید. • ۱۳۵۸/۴/۱۷

دغدغه های فرهنگی

کار جمعی باید جزو خصلت های ملی ما بشود

ما این روحیه‌ی شور و شوق... میل به تحقیق... خسته نشدن و پیگیری کردن را باید در ملتمان به وجود بیاوریم. این روحیه، کم است؛ نیست. کار جمعی هم... همین جور است؛ کار جمعی هم جزو خصال ملی ما نیست. شما به ورزشهای ما هم که نگاه کنید و مقایسه کنید با ورزشهائی که متعلق به اروپائیهاست، میبینید همین جور است. ورزش ملی ما که کشتی است، یک ورزش انفرادی است. حتّی ورزش باستانی ما هم که یک ورزش دسته جمعی است، هر کسی برای خودش ورزش میکند. میدانید وقتی که توی گود زورخانه میروند، کار دسته جمعی انجام نمیگیرد؛ با هم یک حرکاتی را انجام میدهند، هر کسی ورزش خودش را انجام میدهد؛ مثل فوتبال یا والیبال نیست که کار این، مکمل کار آن باشد؛ لذا کار، کار جمعی نیست. این یک نقص ملی است در ما؛ این را باید درست کرد. • ۱۳۸۸/۱۱/۱۳

خاطره و روایت

امام ﷺ برای مردم تبیین کرد که هرچه هست زیر سر آمریکا است

امام بزرگوار ملّت را آگاه کرد، بصیرت بخشید، سختی ها را خودش تحمّل کرد، زندان رفت، تبعید شد، دست برنداشت؛ بتدریج این آگاهی و بصیرت همه‌گیر شد، تا در سالهای ۵۶ و ۵۷ به شکل یک حرکت عمومی در میان ملّت ایران درآمد. این حرکت هدفش و آماج حمله‌اش فقط دستگاه سلطنت نبود، آمریکا هم بود. ملّت میفهمیدند، میدانستند که پشت سر این جنایاتی که دارد علیه آنها و علیه کشور در داخل انجام میگیرد، آمریکا است... امام بزرگوار ما در سال ۴۲، در اوایل شروع نهضت اسلامی فرمود، رئیس جمهور آمریکا مبغوض‌ترین افراد امروز در ایران است. این معنا را القا کرد به افکار عمومی؛ تبیین کرد برای مردم که هرچه هست زیر سر آمریکا است؛ شرارتها زیر سر آمریکا است. خب، این مبارزه به نتیجه رسید. • ۱۳۹۴/۸/۱۲

احکام

حکم تصرف پدر در اموال فرزند بالغ

سؤال: تا چه مقدار جایز است پدر در اموال فرزند بالغ و عاقل خود که مستقل از اوست تصرّف کند؟ و آیا اگر تصرّفی کند که مجاز به آن نیست، ضامن است؟

جواب: برای پدر جایز نیست در اموال فرزند بالغ و عاقل خود تصرّف کند مگر با اجازه و رضایت او و تصرّف بدون رضایت او حرام و موجب ضمان است مگر در مواردی که استثناء شده است.

خانواده ایرانی

احساس گریز از مسئولیت مانع ازدواج میشود

جوانها وقتی صحبت می‌شود می‌گویند، اگر ازدواج کنیم بعدش چه کار کنیم برای خانه، برای شغل؟ اینها همان قیودی است که همیشه جلوی کارهای اصلی و اساسی را می‌گیرد. فرمود: («اِنْ یَکونوا فُقَراءَ یُغْنِهِمُ اللّٰهُ مِن فَضلِهِ» یعنی خدای متعال اینها را کفایت خواهد کرد. ازدواج بکنید... این باید برای جامعه اسلامی جا بیفتد که ازدواج یک ضرورت است، باید انجام بگیرد، باید تحقّق پیدا کند. اینکه دخترها بگویند ما هنوز آماده‌ی ازدواج نشده‌ایم، پسرها بگویند ما هنوز عقل زندگی نداریم، حرفهای منطقی آن چنانی نیست. در خیلی از مسائلِ زندگی، ما می‌بینیم که نه، جوانها آمادگی هم دارند، خیلی هم خوبند. می‌فهمند. منتهی این ازدواج یک مسئولیت‌پذیری هم هست. این حسّ گریز از مسئولیت، مقداری مانع می‌شود از اینکه این کار انجام شود. • ۱۳۷۹/۶/۲۸

مناسبت

نخبگان انقلابی با استفاده از تجربیات تولید فکر کنند

امروز جامعه‌ی نخبگانی و انقلابی کشور، هم تجربه‌ی زیادی دارد، ناکامی‌ها...تلخی‌ها...دشواری‌ها... مانع‌تراشی‌ها... معارضه‌ها را دیده... پس بنابراین، برنامه‌ریزی هم میتواند برنامه‌ریزی پیچیده‌تر و قوی‌تری باشد از آنچه در گذشته انجام میگرفته... یعنی واقعاً راهبری‌های عملیّاتی بایستی با در نظر گرفتنِ این مشکلات و موانع انجام بگیرد... مسائل جدیدی هم هست که در گذشته نبود؛ حالا از جمله مثلاً فرض کنید فضای مجازی، که یک مسئله‌ی جدیدی است... بنابراین، برای پیشگیری از مشکلات ناشی از این پدیده - یا لااقل هر پدیده‌ای یک مشکلاتی دارد، یک منافعی دارد- ... امروز به فکرهای جدید و راه‌های ابتکاری و در واقع دانش و فکر تو نیاز هست.... کشور میتواند در این زمینه‌ها حرکت کند و این نخبگان انقلابی و مؤمن هستند که بایستی دست کشور را پرکنند و فکر تولید کنند و دانشِ حرکت در این راه را بایستی تولید کنند. این تحوّلی است که باید اتّفاق بیفتد. • ۱۴۰۰/۲/۲۱

گزارش هفته

چرا رهبر انقلاب بر ترویج آثار مربوط به دوران دفاع مقدس و ادبیات جهاد و مقاومت تأکید دارند؟

پاسداشت سرمایه معنوی کشور

گزارش هفته

گذشته، چراغ راه آینده

گذشته هر ملتی، امروز و فردای آنها را می سازد. اینکه نسل امروزیک جامعه از گذشته دور و نزدیک خود باخبر باشند و بدانند در ندیکی زندگی و زمانه آنها چه گذشته است، چشم هایشان را بازتر و نگاهشان را به مسائل و رویدادها عمیق‌تر می کند. هرگاه جامعه‌ای دیروز خود را از یاد ببرد و امروز و فردایش را در توهم و بی خبری بگذراند، کمترین نتیجه این غفلت، هضم شدن در اتفاقات و نابودی هویت تاریخی و ارتباطات بین نسلی آن جامعه خواهد بود.

دفاع مقدس ملت ایران در برابر جبهه مشترک دشمنان که طمع نابودی این کشور و انقلاب را داشتند از همین قبیل تجربه های گران سنگ و کم نظیر است. تجربه‌ای که اگر به صورت دقیق، واقعی، هنرمندانه و به موقع بازخوانی و بازگویی نشود، پشیمانی فرد اسودی به حال غفلت کنندگان از این رویداد بزرگ نخواهد داشت.

در این جریان، علاوه بر تولید آثار سینمایی و تلویزیونی و نگارش کتاب های مستند، تخصصی و نیمه تخصصی، کتاب های («خاطرات شفاهی») نسل دفاع مقدس، اعم از رزمندگان یادگار آن حماسه و یا خانواده های شهدا و ایثارگران نیز، گونه‌ای ارزشمند از تولیدات فرهنگی حوزه دفاع مقدس است که می تواند در قالبی جذاب و روان و در عین حال ساده و باورپذیر، حقایق ارزشمند دوران جنگ تحمیلی را برای نسل امروز و فردا روایت کند و تصویری روشن و شفاف از آن رویداد تاریخی عظیم، پیش چشمان مخاطب قرار دهد.

«(یک جوان امروز، نوجوان امروز، [باید] بداند که وقتی ما میگوییم دفاع مقدّس، این دفاع مقدّس چه بود؟ این از زبان آنها [بیان شود]؛ کما اینکه بعضی از کتابهایی که نوشته شده که بنده هم یادداشت هایی در کنار بعضی هایش نوشتم، از این جهت خیلی خوب است که نشان دهنده‌ی همین است که جزئیاتی که آنجا وجود داشته، آن ابتکارها، آن فداکاری ها، آن غربتها، آن گذشتها، آن شهامتها و شجاعتهایی که افراد در حین عملیّات و در قبل از عملیات انجام دادند، در آن لحظات سخت کارهایی که انجام دادند، اینها در بعضی از این نوشته ها خوب تصویر شده، خوب تبیین شده؛ اینها هم برای نسل جوان تبیین بشود... اگر چنانچه افرادی که اهل نگارشند، اهل قلم خوب هستند، اهل ذوق در این معانی هستند، بنشینند تصویرسازی کنند، کتابهایی کوتاه که جوان حوصله کند بخواند، اینها را بسازند، کتاب تولید کنند... این، دلها را جذب خواهد کرد؛ افراد را تحت تأثیر قرار میدهد.)» • ۱۳۹۵/۷/۵ بازخوانی و انتقال دقیق این حقایق درس آموز به نسل امروز و فردا، استحکام پایه های هویتی و فرهنگی جامعه را تضمین خواهد کرد. («خاطره‌ی این هشت سال دفاع مقدّس را نگذارید فراموش بشود... این کتابهایی که نوشته میشود مهم است، اینها ارزشمند است... در واقع یک تزریق سیمان به این پایه هایی است که میخواهیم اینها را مستحکم کنیم، میخواهیم اینها را ماندگارتر کنیم؛ تقویت پایه های انقلاب است، تقویت پایه های پیشرفت کشور است.») • ۱۳۹۶/۳/۳

دو دهه جهاد، برای حفظ یک میراث ارزشمند

حدود دو دهه است که نگارش («خاطرات شفاهی») دوران دفاع مقدس از زبان نسل آن روز، رونق بیشتری گرفته و به ویژه در ده سال اخیر، این جریان سرعت و عمق بیشتری هم یافته است. امتیاز و ارزش این آثار از آن جهت است که به صورت مستقیم و بی کم و کاست، جنگ تحمیلی را با همه ابعادش تصویر کرده و به نوعی، پایه های («جامعه شناسی و مردم شناسی دفاع مقدس») را پی ریزی می کند.

(«نورالدین پسر ایران»، («پایی که جاماند»، («دا»)، («من زنده ام»)، («عصرهای کریسکان»)، («دختر شینا»)، («تنها گریه کن»)، («حوض خون»)، («وقتی مهتاب گم شد»)، («خدا حافظ سالار») و... تنها نمونه هایی از این جریان مبارک فرهنگی است که هر کدام تلاش کرده اند تا به سهم خود، نگذارند آن مقطع بی نظیر از تاریخ این مرز و بوم فراموش یا تحریف شود. اکنون این جریان تبیین هنرمندانه، کم کم به بازخوانی و بازروایت جهاد مخلصانه ده هشتی ها و ده هفتادی ها در دفاع از حرم اهل بیت ﷺ نیز رسیده است تا این مقطع از تاریخ ایران زمین هم حفظ و ثبت و ضبط شود. («این کتابهای خاطرات مربوط به دفاع مقدس و دفاع از حرم که چاپ میشود، خیلی باارزش است؛ این یک گونه‌ی جدید از کتاب سازی و تولید کتاب است که بحمدالله خوب راه افتاده و خانمها هم در این زمینه خیلی فعالند، نویسنده های خانم نوشته های بسیار خوبی دارند، از آنها من زیاد میخوانم.» • ۱۴۰۲/۲/۲۴) بسیاری از این آثار، از نگاه و نظر صاحبنظران و دغدغه مندان این حوزه گذشته و برخی از آنها مزین به تقریظ رهبر انقلاب نیز شده است. از جمله («حوض خون») که رهبر انقلاب درباره آن چنین نوشته اند: («اولین احساس، پس از خواندن بخش هائی از این کتاب، احساس شرم از بی عملی در مقایسه با مجاهدت این مجاهدانِ خاموش و بی ریا و گمنام بود. آنچه در این کتاب آمده بخش ناشناخته و ناگفته‌ئی از ماجرای عظیم دفاع مقدس است...») • (مهرماه ۱۴۰۰) یا («تنها گریه کن») که حضرت آیت الله خامنه‌ای آن را چنین توصیف کرده اند: («با شوق و عطش، این کتاب شگفتی ساز را خواندم و چشم و دل را شستشو دادم. همه چیز در این کتاب، عالی است؛ روایت، عالی؛ راوی، عالی؛ نگارش، عالی؛ سلیقه‌ی تدوین و گردآوری، عالی، و شهید و نگاه مرحمت سالار شهیدان به او و مادرش در نهایت علوّ و رفعت... هیچ سرمایه‌ی معنوی برای کشور و ملّت و انقلاب برتر از اینها نیست. سرمایه‌ی باارزش دیگر، قدرت نگارش لطیف و گویایی است که این ماجرای عاشقانه‌ی مادرانه به آن نیاز داشت.») • ۱۳۹۹/۱۲/۱۰ و یا («پایی که جاماند») روایتی از اسارت فرزند از این ملت به دست دژخیمان متجاوز که رهبر انقلاب پس از مطالعه، درباره‌اش چنین نوشتند: («تاکنون هیچ کتابی نخوانده و هیچ سخنی نشنیده ام که صحنه های اسارت مردان ما را در چنگال نامردمان یعنی عراق را، آنچنان که در این کتاب است به تصویر کشیده باشد. این یک روایت استثنایی از حوادث تکان دهنده‌ای است که از سویی صبر و پایداری و عظمت روحی جوانمردان ما را و از سویی دیگر پستی و خباثت و قساوت نظامیان و کماشتگان صدام را، جزء به جزء و کلمه به کلمه در برابر چشم و دل خواننده می گذارد و او را مبهوت می کند.») • ۱۳۹۱/۶/۲۰

خلق هنر از دل کتاب

این جریان مبارک، حالا با رشد کمی و کیفی ای که در طول این سالها داشته، ذائقه مشتاقان طریق معرفت و دانایی را شیرین کرده است. اما آن چه انجام شده همه راه نیست و کارهای انجام نشده بسیاری همچنان باقیست. گسترش و عمق بخشی به کتاب های ارزشمند در این حوزه و توجه به گستره وسیع مخاطبان به ویژه کودکان و نوجوانان در کنار ترجمه این آثار به زبانهای مختلف برای جامعه حقیقت جوی غیر ایرانی و مستضعفان جهان، مهمترین رسالت امروز و فردای فعالان مجاهد این حوزه است تا این درخت پرثمر، تناور تر از گذشته، برای نسل های آینده، ثمر دهی کند. («ماجرای خاطره نویسی شهیدان، یک ماجرای راه افتاده ای در کشور است که باید تقویت بشود؛ باید بیشتر و بهتر با هنرمندیِ کامل نوشته بشود، این کتابها را چوانها بخوانند، همه بخوانند ان شاءالله و استفاده کنند.») • ۱۴۰۲/۳/۹

علاوه بر گسترش جریان («تاریخ شفاهی») و کتاب نویسی دوران دفاع مقدس و روزهای غربانه دفاع از حرم، لازم است آثار هنری فاخر اعم از فیلم و سریال و مستند با بهره گیری از غنای این کتاب ها تولید شود، تا امکان مقابله موثر با امپراطوری دروغ و تحریف که به دنبال خاک پاشیدن بر حقایق این ملت قهرمان هستند، بهتر و بیشتر فراهم شود. («کتاب های بسیار خوبی در حوزه دفاع مقدس نوشته شده که قابلیت تبدیل شدن به فیلم های جذاب را دارد؛ همچنین تمام مناطق جنگی و هر یک از عملیات های دفاع مقدس نیز می تواند دستمایه تولید آثاری فاخر قرار گیرد.») • ۱۳۹۲/۱۲/۲۶

سخن پایانی اینکه از نگاه رهبر انقلاب («حفظ یاد شهید جهاد است.») • ۱۴۰۲/۳/۹ و اینکه («هشت سال دفاع مقدس ما صرفاً یک امتداد زمانی و فقط یک برهه‌ی زمانی نیست؛ گنجینه‌ی عظیمی است که تا مدتهای طولانی ملت ما میتواند از آن استفاده کند، آن را استخراج کند و مصرف کند و سرمایه گذاری کند.») • ۱۳۸۸/۶/۲۴ که این امر مهم نیازمند استفاده از ظرفیت های هنری در قالب های مختلف آن است. («این یادها را باید حفظ کرد؛ به چه وسیله باید حفظ کرد؟... سعی کنید هنر را در خدمت این کار قرار بدهید. این حوادث میتواند موضوعاتی باشد برای نقّاشی، برای رمان نویسی، برای شعر، برای ایجاد فیلم های جذّاب که در سینما از این استفاده بشود، در نمایشهای مردمی استفاده بشود، در هنرهای گوناگون استفاده بشود؛ اینها چیزهایی است که باید انجام بگیرد؛ اینها کارهای مهمّی است.») • ۱۴۰۲/۳/۹